

IZVEŠTAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u julu 2015.god.

19.08.2015

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne škole "Svetozar Marković" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na oba merna mesta vrši se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃, kao i NO₂. Takođe se na oba merna mesta vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina, gde se određuju i ukupne taložne materije. Procena zagađenosti vazduha, odnosno granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerogagađenja baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osetljiva stezanja u grudima, suženja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA Sumpor dioksid U julu 2015.god. izvršena su 62 dnevna merenja SO₂ na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U julu 2015.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan na mernim mestima u ZZJZ Vranje i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. Granična vrednost tolerantna vrednost imisije za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U julu 2015. godine izvršena su 62 dnevna merenja O₃ na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranje i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U julu 2015.god. na mernom mestu u ZZJZ Vranje nije bilo izmerenih koncentracija O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković". Maksimalno dozvoljena vrednost imisije za O₃ za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Azot dioksid U julu 2015.god. izvršena su 62 dnevna merenja azot dioksida na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranje i 31 na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U julu 2015.god. nije bilo vrednosti NO₂ preko granične vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta. Granična vrednost imisije za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, tolerantna 125 µg/m³/dan. U julu 2015.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina nije rađena na mernim mestima u ZZJZ u Vranje i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju, zato što nije bilo atmosferskih padavina u ovom mesecu, tako da nije bilo sedimenta u sedimentatorima. Tabela sa rezultatima merenja

Dr
Nevenka Stanoković-Lekar spec.higijene
Spec.toksikologije